

VÍNA NĚMECKA

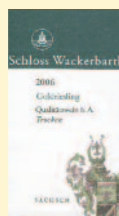
SASKO

Nejmenší a nejvýchodnější německá vinařská oblast leží nedaleko hranic České republiky na území Svobodného státu Sasko. Nejstarší písemné zprávy o vinicích v okolí Míšeň nesou letopočet 1161. Zásadou mnišských řádů a reformací zbohatnuvších měšťanů dosáhla plocha vinohradů v 16. a 17. století 5 000–5 000 ha.

Z ekonomických a politických důvodů ovšem rozloha do 19. století významně poklesla (1 700 ha). Dílo zkázy dovršila dáblská trojice: *phylloxera*, *oidium*, *peronospora*. Obnova započala v 60. a 80. letech 20. století, rozhodující impuls (čtyřkapitál) přišel až s pádem Berlínské zdi. V současnosti je révou osázeno 427 ha půdy. Více než polovinu tvoří terasy a strmé svahy v údolí Labe. Půdy jsou dvojího typu: vododržné hlinito-jílovité, nebo porózní hlinito-písčité, podloží tvoří granit. Okrajová vinařská oblast na sever od 51. rovnoběžky čelí riziku pozdních jarních a silných zimních mrazů. Roční průměrná teplota činí 9,2 °C (1 570 hodin slunečního svitu) a srážkový úhrn 600–700 mm.

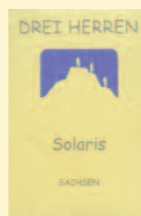
Schloss Wackerbarth Goldriesling 2006 – velmi světlá žlutozelená barva, intenzivní limetková vůně; lehké, pitelné víno s pikantní kyselinkou a nepřilíhající perzistentní pomerančově-grepovou dochutí ★★★

Hof Lössnitz Regent 2005 – temně granátová barva, bohaté aroma višňové, anýzu, pepře i smetany, málo extraktivní, ale harmonické; dlouze dozívající víno s jemnou tříslovinkou i živočišnými tóny ★★★

Drei Herren Solaris 2006 B. A. – víno světle žlatozlaté barvy s vyzrálou vůní angréšového koláče a sušených meruňek, na patře středně plné, šťavnaté s nektarově sladkým dozíváním ★★★★★

Hodnotící stupnice: ★★★★★ vynikající, ★★★★ velmi dobré, ★★★ dobré, ★★ pitelné, ★ nepitelné

Šedesát kilometrů Saské vinné stezky provází milovníky vína desítkami sklepů od Pirny a Drážďan přes Radebeul (Karel May zde sepsal *Poklad na Stříbrném jezeře*) a metropoli porcelánu (dříve i Saska) Míšeň k vinařskému dvojměstí Diesbar-Seußlitz. Tři tisícovky profesionálních i amatérských vinařů nabízejí k ochutnání především vína bílá (86 %). Stěžejními odrůdami jsou Müller-Thurgau, Riesling a Weißburgunder (Pinot blanc). Co se týče omezené nabídky červených vín, dominují Spätburgunder (Pinot noir) a Dornfelder. Obecně vyhledávanou specialitou je Goldriesling alias Ryzlink zlatý. Toto novošlechtění (Ryzlink rýnský x Muscat Précoce de Saumur) Christiana Oberlina z Colmaru (r. 1880) v takové šíři vzorků nepotkáte nikde jinde na světě! Kuriózní kultivar doputoval z Alsaska do Saska v roce 1913. Dává lehká svěží vína s jemnou muškátovou vůní, která jsou populární i jako vinný střík či součást letní ovocné bowle...

Nejstarší / Největší soukromé vinařství (55 ha) na území bývalé NDR, *Zámek Proschwitz*, je současně nejstarším v Sasku. V polovině 12. století jej založil biskup z Míšeň a od těch dob pochází velká část saských vín z jižně orientovaných žulových teras labského údolí. Roku 1901 připadl zámek rodu Prince zur Lippe, jednomu z nejstarších a nejvlivnějších šlechtických rodů v Německu (přízeň mj. nizozemské královny Beatrix). Vzácná sbírka míšeňského porcelánu vzala za své v čase druhé světové války (zámek byl centrální fašistů) a krátce po květnu 1945 putovala do sběrného tábora rodina Prince zur Lippe. Vinice přešly do správy zemědělského družstva, vína Proschwitzer Katzensprung se stala žádaným podpultovým zbožím a zámek sídlem ústavu pro postižené děti. Dr. Georg Prince zur Lippe opět odkoupil zámek a vinice v 90. letech. Součástí nákladné (10 mil. eur) rekonstrukce byla výstavba moderního sklepního hospodářství a zámecké vinotéky v Zadelu u Míšeň. Vinohrady jsou nyní

obhospodařovány v souladu s pravidly integrované produkce hroznů a vinařství se jako první (a dosud jedině) v Sasku stalo členem prestižního uskupení VDP (Svaz německých producentů přívláskových vín). Roční produkce nadmíru vyrovnané kolekce tichých odrůdových vín představuje 300 000 láhví. K nejpovedenějším patří vína odrůd profitujících z těžších jílovitých půd zámeckých vinic: Pinot gris a Pinot noir (ten zraje až 22 měsíců v barikových sudech).

Největší / Státní vinařství *Zámek Wackerbarth* v Radebeul je vůbec největším v Sasku (93 ha), šestým největším v Německu (roční produkce 500 000 láhví) a také druhým nejstarším producentem německých sektů (100 000 láhví za rok). Barokní zámek obklopený vinicemi a francouzskými zahradami nechal počátkem 18. století vystavět podle plánů architekta J. Ch. Knöffela (mj. spoluautora drážďanské katedrály Frauenkirche) tehdejší správce Drážďan, důvěrník saského kurfiřta a polského krále Augusta II. hrabě von Wackerbarth. V sousedství byla později (r. 1836) založena Šampaňská továrna Niederlöbnitz, vyrábějící za dozoru francouzských enologů tradiční metodou sekty z burgundských odrůd. Zámek Wackerbarth používal od roku 1948 etiketu „Státní vinařství Löbnitz“ a koncem 20. století odkoupil ochrannou známku nedaleké (v mezidobí zkrachovalé) sektárny. Po komplexní přestavbě byl v roce 2002 zpřístupněn veřejnosti „první zážitkový vinařský statek v Evropě“ a „místo, kde se sekty setřásají a netřepou“. Hrozny z písčitých půd zámeckých vinic zpracovává přísně reduktivně (nejvýše „kiss“ barrique) high-tech vinařství, nabízející potenciálním zákazníkům několik prohlídkových okruhů, včetně multimediální show, která taje vinifikace přibližuje formou animovaného filmu dokonce i dětem. Pouze dospělých se ovšem týká finální ochutnávka klasického šumivého Brut (cuvée Riesling, Kerner, Weißburgunder) a řady limetkových tichých vín (např. Goldriesling nebo Scheurebe).

Eko, rodinné a nové / Eko-vinařství *Hof Lössnitz* (majetek obce Radebeul) sídlí v prostorách někdejšího královského statku (založen r. 1401), který byl po řadu staletí (do destrukce vinic révokazem) kulturně-vinařským centrem Saska. Nejvíce okázalou budovou je renesanční Berg und Lusthaus s bohatě zdobeným tanečním (dnes spíše koncertním) sálem. Vinařství zpracovává bio-hrozny ze 7,5 ha vinic (Müller-Thurgau, Gutedel, Regent aj.) a vedle domácí organické produkce umožňuje degustaci kolekce přespolních, i když pouze saských vinařů. Ochutnávce může předcházet návštěva muzea s vinařskou expozicí, exkurze do přílehlých vinic a možná je i varianta výstupu 365 schody k věži Bismarck s impozantním výhledem do labského údolí od Drážďan po Saské Švýcarsko...

Příkladem rodinného vinařství budí *Weinhaus Matyas*, které před devíti lety v Coswigu založil Matyas Probockski. Původem Maďar (strýc byl děkanem fakulty vinohradnictví v Budapešti), jehož rodina v revolučním roce 1956 přesídlila via ČSSR (jako desetiletý u nás prožil pět měsíců) do NDR. Třicet let pracoval na různých postech ve vinařství Zámku Wackerbarth, nyní se stará „pouze“ o vlastní vinohrad o rozloze 6 ha (mj. Kerner, Bacchus, Goldriesling) a sklepní hospodářství s produkcí 40 000 láhví ročně. Navíc víkend co víkend vypomáhá manželce v péči o hosty restaurace ve

vinařském domě a pomalu a jistě se těší na okamžik, kdy rodinný podnik předá dceři, jež nyní studuje na vinařské škole...

Nové vinařství prof. Rainera Becka a enologa Clause Höhneho, *Drei Herren*, sází na nemilosrdnou redukci sklizně z nově osázených, dlouhá léta opuštěných 300–400 let starých teras (3,8 ha). Keře burgundských odrůd najdeme na úpatí kopce, ve svahu navazují německé kultivary (mj. Riesling a Solaris), vrchol patří odrůdám modrým (např. Regent a Dunkelfelder). Vinifikace probíhá v otevřených kádích (červená vína) a ne-rezových tancích (bílá vína), část produkce zraje v barikových sudech. Láhve (zatím jen 26 000 ročně) uzavírají praktické šroubovací uzávěry a zdobí přehledné jednoduché etikety ignorující nižší přívláskové stupně *kabinnett* a *spätlese*. Mimochoodem: „Třetím pánem“ vinařství je navzdory pohlaví Antje Wiedemann (nebo Wiede(r)mann?) předložská Miss vína a také nadějná enoložka...

Martin Krístek / foto: archiv autora

VÍNA NĚMECKA

SASKO

Nejmenší a nejvýchodnější německá vinařská oblast leží nedaleko hranic České republiky na území Svobodného státu Sasko. Nejstarší písemné zprávy o vinicích v okolí Míšeň nesou letopočet 1161. Zásadou mnišských řádů a reformací zbohatnuvších měšťanů dosáhla plocha vinohradů v 16. a 17. století 5 000–5 000 ha.

Z ekonomických a politických důvodů ovšem rozloha do 19. století významně poklesla (1 700 ha). Dílo zkázy dovřila dábelská trojice: *phylloxera*, *oidium*, *peronospora*. Obnova započala v 60. a 80. letech 20. století, rozhodující impuls (čti kapitál) přišel až s pádem Berlínské zdi. V současnosti je révou osázeno 427 ha půdy. Více než polovinu tvoří terasy a strmé svahy v údolí Labe. Půdy jsou dvojího typu: vododržné hlinito-

jílovité, nebo porózní hlinito-písčité, podloží tvoří granit. Okrajová vinařská oblast na sever od 51. rovnoběžky čelí riziku pozdních jarních a silných zimních mrazů. Roční průměrná teplota činí 9,2 °C (1 570 hodin slunečního svitu) a srážkový úhrn 600–700 mm. Šedesát kilometrů Saské vinné stezky provází milovníky vína desítkami sklepů od Pirny a Drážďan přes Radebeul (Karel May zde sepsal *Poklad na Stříbr-*

ném jezeře) a metropoli porcelánu (dříve i Saska) Míšeň k vinařskému dvojměstí Diesbar-Seanitz. Tři tisícovky profesionálních i amatérských vinařů nabízejí k ochutnání především vína bílá (86 %). Stěžejními odrůdami jsou Müller-Thurgau, Riesling a Weißburgunder (Pinot blanc). Co se týče omezené nabídky červených vín, dominují Spätburgunder (Pinot noir) a Dornfelder. Obecně vyhledávanou specialitou je Goldriesling alias Ryzlink zlatý. Toto novošlechtění (Ryzlink rýnský x Muscat Précoce de Saumur) Christiana Oberlina z Colmaru (r. 1880) v takové šíři vzorků nepotkáte nikde jinde na světě! Kuriózní kultivar doputoval z Alsaska do Saska v roce 1913. Dává lehká svěží vína s jemnou muškátovou vůní, která jsou populární i jako vinný střik či součást letní ovocné bowle...

Nejstarší / Největší soukromé vinařství (55 ha) na území bývalé NDR, *Zámek Proschwitz*, je současně nejstarším v Sasku. V polovině 12. století jej založil biskup z Míšeň a od těch dob pochází velká část saských vín z jižně orientovaných žulových teras labského údolí. Roku 1901 připadl zámek rodu Prince zur Lippe, jednomu z nejstarších a nejvlivnějších šlechtických rodů v Německu (přízeň mj. nizozemské králov-

ny Beatrix). Vzácná sbírka míšeňského porcelánu vzala za své v čase druhé světové války (zámek byl centrálou fašistů) a krátce po květnu 1945 putovala do sběrného tábora rodina Prince zur Lippe. Vinice přešly do správy zemědělského družstva, vína Proschwitzer Katzensprung se stala žádaným podpultovým zbožím a zámek sídlem ústavu pro postižené děti. Dr. Georg Prince zur Lippe opět odkoupil zámek a vinice v 90. letech. Součástí nákladné (10 mil. eur) rekonstrukce byla výstavba moderního sklepního hospodářství a zámecké vinotéky v Zadelu u Míšeň. Vinohrady jsou nyní obhospodařovány v souladu s pravidly integrované produkce hroznů a vinařství se jako první (a dosud jediné) v Sasku stalo členem prestižního uskupení VDP (Svaz německých producentů přívlaskových vín). Roční produkce nadmíru vyrovnané kolekce tichých odrůdových vín představuje 300 000 láhví. K nejpovednějším patří vína odrůd profitujících z těžších jílovitých půd zámeckých vinic: Pinot gris a Pinot noir (ten zraje až 22 měsíců v barikových sudech).

Největší / Státní vinařství *Zámek Wackerbarth* v Radebeul je vůbec největším v Sasku (93 ha), šestým největším v Německu (roční produkce 500 000 láhví) a také druhým nejstarším producentem německých sektů (100 000 láhví za rok). Barokní zámeček obklopený vinicemi a francouzskými zahradami nechal počátkem 18. století vystavět podle plánů architekta J. Ch. Knöffela (mj. spoluautora drážďanské katedrály Frauenkirche) tehdejší správce Drážďan, důvěrník saského kurfiřta a polského krále Augusta II. hrabě von Wackerbarth. V sousedství byla později (r. 1836) založena Šampaňská

továrna Niederlöbnitz, vyrábějící za dozoru francouzských enologů tradiční metodou sekty z burgundských odrůd. Zámek Wackerbarth používal od roku 1948 etiketu „Státní vinařství Löbnitz“ a koncem 20. století odkoupil ochrannou známku nedaleké (v mezidobí zkrachovalé) sektárny. Po komplexní přestavbě byl v roce 2002 zpřístupněn veřejnosti „první zážitkový vinařský statek v Evropě“ a „místo, kde se sekty setřásají a netřepou“. Hrozny z písčitých půd zámeckých vinic zpracovává přísně reduktivně (nejvýše „kiss“ barrique) high-tech vinařství, nabízející potenciálním zákazníkům několik prohlídkových okruhů, včetně multimediální show, která taje vinifikace přibližuje formou animovaného filmu dokonce i dětem. Pouze dospělých se ovšem týká finální ochutnávka klasického šumivého Brut (cuvée Riesling, Kerner, Weißburgunder) a řady limetkových tichých vín (např. Goldriesling nebo Scheurebe).

Eko, rodinné a nové / Eko-vinařství *Hof Lössnitz* (majetek obce Radebeul) sídlí v prostorách někdejšího královského statku (založen r. 1401), který byl po řadu staletí (do destrukce vinic révokazem) kulturně-vinařským centrem Saska. Nejvíce okázalou budovou je renesanční Berg und Lusthaus s bohatě zdobeným tanečním (dnes spíše koncertním) sálem. Vinařství zpracovává bio-hrozny ze 7,5 ha vinic (Müller-Thurgau, Gutedel, Regent aj.) a vedle domácí organické produkce umožňuje degustaci kolekce přespolních, i když pouze saských vinařů. Ochutnávce může předcházet návštěva muzea s vinařskou expozicí, exkurze do přílehlých vinic a možná je i varianta výstupu 365 schody k věži Bismarck s impozantním

výhledem do labského údolí od Drážďan po Saské Švýcarsko... Příkladem rodinného vinařství budiž *Weinhaus Matyas*, které před devíti lety v Coswigu založil Matyas Probockski. Původem Maďar (strýc byl děkanem fakulty vinohradnictví v Budapešti), jehož rodina v revolučním roce 1956 přesídlila via ČSSR (jako desetiletý u nás prožil pět měsíců) do NDR. Třicet let pracoval na různých postech ve vinařství Zámku Wackerbarth, nyní se stará „pouze“ o vlastní vinohrad o rozloze 6 ha (mj. Kerner, Bacchus, Goldriesling) a sklepní hospodářství s produkcí 40 000 láhví ročně. Navíc víkend co víkend vypomáhá manželce v péči o hosty restaurace ve vinařském domě a pomalu a jistě se těší na okamžik, kdy rodinný podnik předá dceři, jež nyní studuje na vinařské škole...

Nové vinařství prof. Rainera Becka a enologa Clause Höhneho, *Drei Herren*, sází na nemilosrdnou redukci sklizně z nově osázených, dlouhá léta opuštěných 300–400 let starých teras (3,8 ha). Keře burgundských odrůd najdeme na úpatí kopce, ve svahu navazují německé kultivary (mj. Riesling a Solaris), vrchol patří odrůdám modrým (např. Regent a Dunkelfelder). Vinifikace probíhá v otevřených kádích (červená vína) a nerezových tancích (bílá vína), část produkce zraje v barikových sudech. Láhve (zatím jen 26 000 ročně) uzavírají praktické šroubovací uzávěry a zdobí přehledné jednoduché etikety ignorující nižší přívlaskové stupně *kabinett* a *spätlese*. Mimochodem: „Třetím pánem“ vinařství je navzdory pohlaví Antje Wiedemann (nebo Wiede(r)mann?) předloňská Miss vína a také nadějná enoložka...

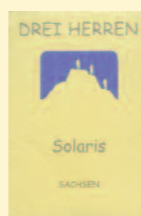
Schloss Wackerbarth Goldriesling 2006 – velmi světlá žlutozelená barva, intenzivní limetková vůně; lehké, pitelné víno s pikantní kyselinkou a nepříliš perzistentní pomerančově-grepovou dochutí ★★★

Hof Lössnitz Regent 2005 – temně granátová barva, bohaté aroma višňi, anýzu, pepře i smetany, málo extraktivní, ale harmonické; dlouze dozívající víno s jemnou třísloninkou i živočišnými tóny ★★★

Drei Herren Solaris 2006 B. A. – víno světle zlatožluté barvy s vyzrálou vůní angréšového koláče a sušených meruňek, na patře středně plné, šťavnaté s nektarově sladkým dozíváním ★★★★

Hodnotící stupnice: ★★★★★ vynikající, ★★★★ velmi dobré, ★★★ dobré, ★★ pitelné, ★ nepitelné